

Kociewie

w muzyce

2

40-LECIE PRL

DzS 298

Pr 1151
KASOWANO

KOCIEWIE W MUZYCE /II/
/ prezentacje artystyczne /

Tczew, 10.XI. - 15.XII.1984 r.

P R O G R A M

ORGANIZATORZY:

Wojewódzki Ośrodek Kultury w Gdańsku
Urząd Miejski w Tczewie
Tczewski Dom Kultury
Akademia Medyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie O/Tczew
Zakładowy Dom Kultury "Kolejarz" w Tczewie
Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie
Muzeum Wisły w Tczewie
Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej
Zarząd Wojewódzki ZSMP w Gdańsku
Gdański Klub Kultury ZSMP "Rudy Kot"
Międzyosiedlowy Dom Kultury w Tczewie
Starogardzkie Centrum Kultury
Towarzystwo Miłośników Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gd.
Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Tczewie

IMPREZY PROGRAMOWE

10.XI.1984r., Sala widowiskowa Tczeskiego Domu Kultury,
ul.Koźłatąja 9

SESJA NAUKOWA /II/

Opiekun naukowy sesji: dec. dr PAWEŁ PODEJKO

godz. 10⁰⁰ ~ uroczyste otwarcie sesji
- K.Olczak - Intrada kociewska
- Prezydent Miasta Tczewa
- Opiekun naukowy sesji

Koncert Kapeli Zespołu Pieśni i Tańca "KOCIEWIE" ze Stare-
gardzkiego Centrum Kultury

godz. 11⁰⁰ - 14⁰⁰ o b r a d y p l e n a r n e

Referenci:

prof. dr hab. WACŁAW ODYNIEC ~ "Z przeszłości Tczewa i oko-
lic /XVI-XVIIIw./
dr GRAŻYNA DĄBROWSKA ~ "Tańce kociewskie /próba charaktery-
styki"/
dec. dr hab. LEON WITKOWSKI ~ "Ruch śpiewaczy na Kociewiu"
mgr MAŁGORZATA MAĆKOWIAK-KOSZYKOWSKA ~ "Życie muzyczne Tcze-
wa"

+ + +

Koncert MŁODZI - MŁODYM /sala widowiskowa ZDK "Kolejarz",
ul. 1 Maja 4, godz. 16⁰⁰/

1. BEATA ŻMURKOW - Obrazki kociewskie /na dwa obeje/ - pra-
wykonanie.
2. BENEDYKT KONOWAŁSKI - Polonez rycerski /na fortepian/.
3. KAZIMIERZ KOSZYKOWSKI - Jamark kociewski /suite na akor-
deen/ - prawykonanie.
4. KAZIMIERZ KOSZYKOWSKI - Zbudzony wiatrak /tryptyk na
chór dziecięcy/, słowa: Jerzy Stachurski.

5. KAZIMIERZ KOSZYKOWSKI - Piosenki kociewskie

- a/ Zabawa /sł.Antoni Górski/,
- b/ Zawłyrycha /sł.Antoni Górski/,
- c/ Po kociewskiej ziemi /sł.Jan Wespa/.

6. EDWARD PALLASZ - Melodie z Kociewia /na fortepian/.
7. EDWARD PALLASZ - Melodia Kociewska /na 3 skrzypiec/.
8. EDWARD MIELCAREK - Piosenki /prawykonanie/

- a/ Pragnienie serca /sł.Zygmunt Bukowski/,
- b/ Właśnie tego wieczoru /sł.Andrzej Grzyb/,
- c/ Wiersz który przyszedł przetartym szlakiem /sł.Andrzej
Grzyb/.

9. ANTONI SUTOWSKI - Pieśni /prawykonanie/

- a/ Złamnia kociewska /sł.Franciszek Rutkowski/,
 - b/ Kopsiś bulwy kele drogi /sł.Antoni Górski/,
 - c/ Stołem /sł.Jerzy Stachurski/
na sopran i orkiestrę dętą opracował IGNACY MICHNIK /a,b/
10. TADEUSZ KISZCZAK - Szyper, Most, Szalimc /sł.Franciszek
Penikowski/.
 11. ADAM ŚWIERZYŃSKI - Fantazja kaszubska /na obój i forte-
pian/.
 12. KAZIMIERZ KOSZYKOWSKI - Tajemniczy zeszyt /widowisko mu-
zyczne/.

koncert prowadzi: MARIUSZ ROSIŃSKI

WYKONAWCY:

Alina landowska /1,11/ i Beata Kawierska /1/ - studentki
klasy obeju dec.Józefa Ciepluchy z Akademii Muzycznej
w Łodzi,
Katarzyna Kesler /fortepian/ kl. IV mgr Ewy Gornowicz z PSM
I st. w Starogardzie Gd. /2/,
Waldemar Górski /akordeon/ absolwent PSM I st. w Starogar-
dzie Gd. w klasie mgr Adama Skebrasza /3/,
Katarzyna Kamińska, Małgorzata Karbowska, Anna Chojnacka
/skrzypce/ z klasy nauczyciela Bronisława Brochockiego z PSM
I st. w Starogardzie Gd. /7/.

Damian Galiński /fortepian/ kl. V mgr Ireny Lysakowskiej
z PSM I st. w Tczewie /6/.

Chór Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Z. Noskowskiego
w Gdyni pod dyrekcją Bożeny Zdunek /4,5/.

Harcerska Orkiestra Dęta przy FSP "Polmo" w Tczewie, Ka-
pelmistrz Jerzy Kubicki.

Dziecięcy Zespół Artystyczny "Jantarek" z Klubu Garnizono-
wego Gdynia-Oksywie pod kier. Małgorzaty Maćkewiak-Koszy-
kowskiej /12/

e r a z

Maria Kleina /sopran/ /9,10/.

Krystyna Wawryków /fortepian/ /9c, 10, 11/.

Edward Mielcarek /piosenki/ /8/.

11.XI.1984 r., Sala widowiskowa Tczewskiego Domu Kultury,
ul. Kołłątaja 9

godz. 9⁰⁰ - 11⁰⁰ o b r a d y p l e n a r n e

Referenci:

dr JERZY TREDER - "Słownik kociewski" - ka. dr Bernarda
Sychty,

ROMAN LANDOWSKI - "Słowa układane z dźwięków",

mgr TERESA ŚWIERCZ - "Nowe utwory inspirowane regionem
Kociewia".

godz. 11⁰⁰ - 13⁰⁰ d y s k u s j a

godz. 15⁰⁰

ZŁOŻENIE KWIATÓW POD POMNIKIEM POMORDOWANYCH PRZEZ
HITLEROWCÓW MIESZKAŃCÓW ZIEMI TCZEWSKIEJ NA CMENTA-
RZU PRZY UL. DZIERŻYŃSKIEGO

Koncert KOCIEWIE W MUZYCE /sala widowiskowa Tczewskiego
Domu Kultury, godz. 16⁰⁰/

1. KRZYSZTOF OLCZAK - Intrada kociewska /taśma/
Koncert kompozytorski ADAMA ŚWIERZYŃSKIEGO z okazji
50-lecia pracy twórczej
2. Ballada /Bałtykana na klarnet i fortepian/
3. Pozdrowienie Gdyni /Polonez-Fantazja na fortepian/
4. Impresje morskie /Bałtykana na altówkę i fortepian/
5. Nokturn morski /Bałtykana na flet i fortepian/
6. Roman morski /Bałtykana na skrzypce i fortepian/
7. Kociewienka /Polka-Kaprys na fortepian/
8. Walc marynarski /Poemat na flet i fortepian/

p r z e r w a

9. BERNADETTA MATUSZCZAK - "Pejzaże" na mezzosopran i for-
tepian /słowa: Roman Landowski/ - prawykonanie,
10. BEATA ŻMURKOW - Obrazki kociewskie /na dwa oboje/
11. ADAM ŚWIERZYŃSKI - Taniec kociewski /na skrzypce i for-
tepian/
12. BENEDYKT KONOWALSKI - "Pieśni przychodzących" na sopran
i fortepian /prawykonanie/
- Dom /sł. Andrzej Grzyb/,
- Przedzimowe sny /sł. Roman Landowski/,
- Garść wspomnień /sł. Jerzy Stachurski/

WYKONAWCY:

Halina Andrzejewska - fortepian /2, 4, 5, 6, 8, 11/

Elżbieta Gajewska - flet /5, 8/

Julia Jakimowicz - skrzypce /6, 11/

Beata Kawiorska - obój /10/

Maria Kleina - sopran /12/

Alina Landowska - obój /10/

Jadwiga Stępień - mezzosopran /9/

Krystyna Wawryków - fortepian /12, 9/

Krzysztof Grzenkiewicz - fortepian /3, 7/

Aleksander Romański - klarnet /2/

godz. 20³⁰ /Tczewski Dom Kultury, ul. Kołłątaja 9/

Spotkanie twórców, referentów, wykonawców i organizato-
rów prezentacji z władzami administracyjnymi i polity-
cznymi miasta Tczewa.

12.XII.1984 r. Koncert "KOCIEWIE W MUZYCE" /Sala Mieszczań-
ska Ratusza Staromiejskiego, ul.Kerzenna
33/35, godz. 18⁰⁰/.

Program i wykonawcy jak w dn. 11.XI.1984 r.

+ + +

KAZIMIERZ GUZOWSKI - Pamięci nieskończoność

Wykonawcy:

ZOFIA KOTLICKA - sopran
MIROSLAWA PAWLAK - I skrzypce
JOLANTA NEUMANN - II skrzypce
KRYSZYNA PISKADŁO - altówka
JADWIGA EWALD - wiolonczela

9.XII.1984 r., godz. 17⁰⁰ /Starogardzkie Centrum Kultury/

15.XII.1984 r., godz. 17⁰⁰ /Państwowa Szkoła Muzyczna I st.
w Tczewie/.

15.XII.1984 r., /Sala widowiskowa Tczewskiego Domu Kultury,
ul.Koźłataja 9, godz. 18⁰⁰/.

Koncert CHÓRU im.TADEUSZA TYLEWSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ
w Gdańsku pod dyrekcją HENRYKA CZYŻEWSKIEGO

W programie utwory: G.Gerczyckiego, K.Szymanowskiego,
A.Koszewskiego, R.Twardowskiego,
A.Nikodemowicza, J.Krenza, J.Swidre
/prawykonanie/.

koncert prowadzi: MARIUSZ ROSIŃSKI

+ + +

DRUGA sesja naukowa, poświęcona "KOCIEWIU W MUZYCE".
Jak to pięknie i dumnie brzmi, albowiem pierwsza odbyła
się przed dwoma laty w Starogardzie, obecna idzie tym da-
nym torem, kierując się na bratni Tczew. Jest w tym wyra-
źny cel i zakres omawiania dotychczasowych wyników prowa-
dzonych badań. Wszystko jest spięte naukowo-artystyczną
klamrą: dawne i nowe czasy, ich historia i twórcy czło-
wiek, budujący duchową wartość tego regionu na odcinku
muzycznej kultury.

Idea, jaka przyświeca wymienionym poczynaniom,
a która dominuje we współczesnej Polsce, przyczynia się do
odrodzenia tego wszystkiego, co się w kulturze ostało z
ostatnich morderczych zmagani wojennych. Zebranie tej spu-
ścizny i nadanie jej świeżego rozpędu, niosącego nowe,
współczesne wartości, wzbogaci regionalną kulturę, ta z ko-
lei dorzuci coś nowego do kultury ogólnokrajowej, która
znowu zasili kulturę europejską. Takı będzie efekt tych
i następnych sesji, organizowanych przy wydatnej pomocy
instytucji, wymienionych w niniejszym programie: patronatu,
prelegentów, kompozytorów i wykonawców programów części
artystycznej i wystawowej.

Pielęgnując autentyczny folklor muzyczny, jego arty-
styczne opracowania, wspierając wszelkiego rodzaju usilo-
wania, wiodące do rozkwitu rodzimej muzyki i społecznego
dla niej uznania, utrzymując żywe stosunki z zawodowym
światem muzycznym, kultura Kociewia stanie się dobrem
powszechnym i natchnieniem kompozytorów.

Roman Heising

Własne studia nad pieśniami i tańcami kociewskimi,
utrwały mi w przekonaniu, że materiał folklorystyczny
tego regionu jest ciekawy i bogaty oraz - mimo pewnych
podobieństw do kaszubskiej kultury ludowej - posiada swo-
iste cechy, jeszcze szerzej nie znane i nie zbadane.
Dzięki bardzo sprawnej działalności Towarzystwa Miłośników

Ziemi Kociewskiej, od kilku lat organizowane są imprezy artystyczne, poświęcone kulturze ludowej tego regionu. Przegląd dorobku sztuki kociewskiej umożliwia poznanie jej w różnych dziedzinach, inspirowa ludzi sztuki do zbierania i opracowania skarbów ludowych Tego regionu. W dziedzinie muzyki zbieranie melodii ludowych jest bardzo ważnym pierwszym etapem utrwalania lokalnej twórczości ludowej. Drugi etap - to artystyczne stylizacje, które wyprawiając folklor kociewski z granic regionu, torują jej drogę do znalezienia odpowiedniego miejsca w kulturze ogólnonarodowej. Ten drugi etap pragnę swą sztuką zrealizować poprzez lirykę-wokalną i instrumentalną, zabarwioną poezją folkloru kociewskiego.

Adam Świerzyński

Warszawa, 23.08.1964 r.

+ +

Władysław Kirstein we wstępie do "Pieśni z Kociewia" pisał: "Miłośnik regionu chętnie - i to właśnie gwarą - swoje przywiązanie do ziemi, swój podziw dla piękna krainy i kult dla przeszłości".

Zoltan Kodály uzasadnia dominację muzyki ludowej następująco: "Tak jak nauka czytania i pisanie odbywa się na materiale mowy ojczystej, tak studia w czytaniu i zapisywaniu muzyki powinny odbywać się na muzycznym materiale rodzimym, albowiem pieśń ludowa jest wyrazem muzycznego myślenia narodu, a zatem i odzwierciedleniem jego kultury".

Winniśmy zdawać sobie sprawę, iż wychowanie muzyczne przez pieśń ludową wiąże się też z wychowaniem patriotycznym i kształceniem historycznym.

Duża liczba kociewskich pieśni ludowych nawiązuje do różnych okresów historii narodu polskiego, wyraża jego położenie społeczne, ukazuje podstawy i kierunki rozwoju umysłowej kultury narodu, to zaś przyczynia się do głębszego rozumienia i kształtowania się uczuciowego stosunku do

kraju. Bogata, pełna wyrazu treść pieśni ludowych podkreśla i wysubstelnia środki wyrazowe mowy. W swojej różnorodności wzbogaca słownictwo, pogłębia ponadto wiedzę geograficzną i przyrodniczą. Zapoznawaniu z tymi pieśniami powinno towarzyszyć atrakcyjne wprowadzenie w obyczajowość ludową, obrzędy, równocześnie ukazywanie innych form sztuki ludowej, powstałych w tych samych warunkach życia, co pieśni i inne postacie muzyki ludowej.

Właśnie sesja "Kociewie w muzyce" służy temu szczytnemu celowi. Poznając kulturę regionu w poszczególnych ośrodkach Kociewia, jak: Starogard Gdański, Tczew /poprzez sesję naukową/ organizatorzy przyczyniają się utrwalając gwarę do poznania i zrozumienia wielu dawnych i obecnych zjawisk społeczno-kulturalnych terenu. Idea sesji warta jest kontynuacji - tym bardziej, że na obszarze Kociewia znajduje się jeszcze 6 ośrodków, a mianowicie: Gniew, Pelplin, Nowe, Skarszewy, Skórcz i Świecie oraz ośrodek przemysłowy Czarna Woda. Region wchodzi w okres wzmożonego kulturowania tradycji ludowych i właśnie teraz powstał klimat sprzyjający odnowie pieśni ludu kociewskiego ...

Małgorzata Maćkowiak-Koszykowska

Jednym z naczelných zadań placówek muzealnych jest dokumentowanie dorobku kulturowego dawnych pokoleń. Chodzi tu tak o kulturę materialną jak i dokumentację szeroko pojętej kultury duchowej. Jedyne muzeum rzeki w naszym kraju - Muzeum Wisły w Tczewie stawia sobie jako główne zadanie gromadzenie wszelkich dokumentów kultury terenów nadwiślańskich. Region nam najbliższy to Kociewie. Przez nie, od Świecia n/Wisłą aż po Tczew przepływa królowa rzek polskich. Tu rejestrować można dawne zwyczaje rybactwa i flisackie. Ziemia Kociewska, jej mieszkańcy, mają niwątliwy wpływ na kształtowanie się szlaku wodnego w końcowym biegu Wisły. Uchwycenie wielu niezwykle cieka-

wych poczynani społeczności regionu kociewskiego, pobudzenie szerokiej inicjatywy dla wszechstronnego rozwoju kulturalnego i społecznego Kociewia, szerzenie znajomości historii regionu i budzenie zamiłowania do niej, kształtowanie poczucia dumy z wkładu własnego regionu w skarbnicę ogólnonarodową - oto zasadnicze cele jakimi kieruje się nasza placówka gromadząc w swych zbiorach, zabezpieczając i konserwując to co pozostało nam ze spuścizny przodków.

Inną sprawą, nie mniej istotną, realizowaną poprzez odpowiednie wystawy i ekspozycje jest wykazywanie potrzeb w zakresie życia społecznego i kulturalnego oraz inicjowanie i prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej na rzecz regionu ...

mgr inż. Roman Klin
Kustosze Muzeum Wisły w Tczewie

Twórczość tczewskich poetów i prozaików niezawodnie wskazuje, gdzie czerpią oni temat do swoich dzieł. Natchnieniem dla nich jest ziemia, którą ukochali nade wszystko, ziemia, w której tkwią korzeniami od pokoleń /Jan Wespa/ lub w którą zapuścili korzenie z własnego wyboru przed kilkudziesięciu laty /Józef Dylkiewicz/. Twórczością swoją pragną ukazać wszystko co w regionie tym najpiękniejsze i najdroższe.

Pragną rozmiłować w tej ziemi jej mieszkańców i pobudzić do działania na rzecz rozwoju każdej dziedziny życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego.

A zaiste, ta ziemia, gdy się ją naprawdę pokocho i pozna, stanowić może podniecie i niewyczerpalne źródło inspiracji twórczych. Posiada wszakże ciekawą historię, tradycję i folklor. Zmienia się z roku na rok, przekształca, pieknieje.

Rozwija się sztuka, haft kociewski, amatorskie malarstwo, tkactwo, rzeźba. Pełne życia są domy i kluby kultu-

ry. Rozbrzmiewa muzyka i śpiew. Największym i najcenniejszym jednak osiągnięciem w ostatnich latach stało się powołanie w Tczewie Muzeum Wisły. Tych kilka refleksji pozwolą sobie zakończyć mottem Romana Landowskiego do tomiku wierszy pt. "Pajzaże serdeczne": "Ludziom, którzy słuchają dźwięku swojej ziemi".

Zygmunt Kułakowski
Przes Zarządu Towarzystwa Miłośników Ziemi
Tczewskiej

Kociewie, pomimo wpływów cywilizacyjnych, zachowało swą kulturową specyfikę - język i sztukę. Na przestrzeni wieków zarówno język jak i sztuka podlegały dyfuzji. Bliskość, tak wielkiej jednostki etnicznej jak Kaszuby, spowodowała przenikanie i transponowanie wzorców oraz zjawisk kulturowych. Zresztą zapożyczenia nie były na tyle znaczące, aby nie można było powiedzieć, że język, a w szczególności sztuka nie są oryginalne i samorodne. Jeżeli jeszcze stwierdzimy, że niektóre dziedziny sztuki wyrastały praktycznie na pniu kulturowym, to otrzymamy obraz świadczący o doniosłości Kociewia jako terenu penetracji i inspiracji artystycznej. Można bowiem tutaj spotkać nie skażone wpływami akademizmu ogniska autentycznej sztuki ludowej.

Kociewie stworzyło bogatą kulturę rodzimą, dało jednocześnie dowody wielkiego przywiązania do ojczyzny ...

Tczew, 5.09.1984 r.

Józef Golicki
Inspektor miejski d/s Kultury

Już w starożytności stwierdzili, że muzyka pobudza do dobra i że porusza duszę i nadaje jej rytm. Przed dwoma tysiącami lat nikt nie wiedział nic o Kociewiu, ale okre-

ślony wówczas etyczny cel muzyki współcześnie znalazł na tym obszarze właściwy kształt. Owe pobudzenie i poruszenie, funkcjonujące spontanicznie, zostało niedawno ujęte w regu lerny rytm. I dobrze, że tak się stało. Kociwie zasłużyło sobie na oficjalny i peły wizerunek muzycznej działalności, zarówno w sferze prezentacji artystycznych poczyniań jak również oceny i uporządkowania dorobku. Bogate tradycje i żywa terażniejszość regionu staną się zapewne stałą inspiracją kompozytorskich warsztatów. Temu właśnie służy "biennale" muzyki kociewskiej.

Ody tematy kociewskie wzbogacą repertuary estrad koncertowych i wypełnią umysły muzykologów mieszkający regionu poczuć pełniejszą obecność na kulturalnej mapie Polski. Na Kociwlu jest jeszcze wiele wdzięcznych "Ugorów" muzycznych - od folkloru przez odkrywanie lokalnych "Janków Muzykantów" do rzetelnie podjętych opracowań i popularyzacji tego, co dotąd dokonano. Pierwsze ziarna już się przyjęły, kolejne muzyczne zasiewy zaspokoją chłonną glebę. Nie należy liczyć na wielkie żniwa ale nawet najskromniejsze "muzykobranie" wzbogaca dusze. A te też trzeba karmić! ...

Roman Landowski

+ + +

Niezależnie od różnorodnych pytań, rodzących się zarówno przy poznawaniu myśli innych ludzi, jak i we własnej obserwacji życia i szkoły oraz niepokojów intelektualnej natury, twórczość inspirowana regionem jest wynikiem przeświadczenia, że właśnie ta sztuka ma wiele do zaoferowania współczesnemu człowiekowi /również i dziecku/pragnącemu wejść z nią w bliski kontakt. Potrzeba taka nie rodzi się jednak sama, ale powstaje pod wpływem troskliwego wychowania. Wiadomo bowiem, iż jednym z najcenniejszych przejawów kultury duchowej każdego narodu jest jego muzyka ludowa.

Zatem nie bójmy się przed tworzeniem dla zespołów

dzieciących nowego repertuaru opartego o elementy gwary kociewskiej, inspirowanego oryginalną muzyką kociewską.

Przeżycie estetyczne w ogóle leży w sferze tych doznań, które muszą brać początek w spontanicznej potrzebie i doznaniu przyjemności. Pewna dojrzałość artystyczna i intelektualna, która z biegiem czasu narasta, potrafi zmobilizować człowieka do pracowitego wniknięcia w dzieło sztuki, tak jak wnika w dzieło ludzkiego poznania - w naukę. Jednakże w przypadku pracy z dziećmi, szczególnie małymi, nawet tam, gdzie "ukrytym" celem wychowawczym jest rozwój artystyczny i umysłowy wymagający wyniku, dziecko odczuwać powinno radość i satysfakcję.

Pomóżmy zatem im odkryć tę radość, która tkwi w życiowej mądrości sztuki ludu kociewskiego. ...

Kazimierz Koszykowski

Atrakcyjność i skuteczność oddziaływania pracy artystycznej środowiska regionu, jej wychowawcze, propagandowe intencje w głównej mierze zależą od inwencji szeregu animatorów - pracowników upowszechniania kultury. Konieczne będzie skoncentrowanie wysiłku inwestycyjnego i organizacyjnego na tych ogniwach upowszechniania kultury, których zadania wzrastać będą w tempie szybszym od dotychczasowego, mając na względzie zwiększenie potrzeb w zakresie kwalifikacji i wiedzy oraz kultury ogólnej społeczeństwa.

Marian Sierocki

Dyrektor

Tczewskiego Domu Kultury

Istnieje świadomość narodowa, istnieje również ta lokalna, racjonalna świadomość obywatelska. Dbanie o jej pogłębianie to zadanie dla każdego społecznika i działacza kultury, któremu nie obce są sprawy regionu. Kociewie to nasza "mała ojczyzna", tak więc umiejętne popularyzacja i troska o rozwój sztuki ludowej, dokumentowanie życia społecznego staje się zadaniem naczelnym każdego z nas ...

Michał Spankowski
Prezes Oddziału
Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego
w Tczewie

+ +

Zorganizowanie jesienią 1982 r. pierwszej sesji naukowej pod hasłem "Kociewie w muzyce" stanowiło znakomitą formę popularyzacji dorobku w zakresie twórczości muzycznej, zrodzonej z regionalnych inspiracji kociewskich. Obok walorów poznawczych dla społeczeństwa naszego regionu wniosła ta sesja niebagatelnej wagi materiał naukowy, syntetyzujący wiedzę w kilku podstawowych dziedzinach, składających się na obraz życia muzycznego Kociewia ostatniego stulecia oraz współczesnych osiągnięć kompozytorskich i wykonawczych na podłożu zafascynowania regionu i jego muzyką. Sesja udokumentowała owe związki ludowej twórczości muzycznej Kociewiaków z pozostałymi dziedzinami folkloru, nade wszystko zaś ogromną siłę oddziaływania na twórczość profesjonalną kompozytorów kociewskich obecnej doby, a nawet na dorobek muzyków spoza Kociewia.

W ten sposób uczyniony został niejako pierwszy krok w kierunku lepszego poznania naszej dawnej i współczesnej kultury muzycznej, ale zarazem nastąpiło odkrycie wciąż dalekich od wyczerpania dziedzin tejże kultury, które w toku pierwszej sesji zostały ledwie wzmiankowane lub zgłębła pominięte. Tak więc druga i chyba nie ostatnia "kociewska" sesja naukowa będzie okazją do podjęcia nas-

stępnych tematów z dziedziny życia muzycznego.

Warto byłoby w jej toku podjąć próbę oceny życia muzycznego Kociewia wieków wcześniejszych, przybliżyć choćby w ogólnych zarysach amatorską twórczość kompozytorską muzyków z Kociewia /np. cystersi pelplińscy, ks. Winter, Kiewicz, Maślón, Nagórski, Kuhn, Babiński-junior i in./.. Sądzę też, że zainteresowanie się sylwetkami organistów starogardzkich XVII i XVIII wieku /np. Linkler, Waszkowski i in./ oraz pozostałych ośrodków kociewskich pozwoliłoby ujawnić nie jeden cenny dla nauki szczegół, wzbogacający obraz życia muzycznego Kociewia.

W zakresie wykonawstwa również Kociewiaczy posiadają swoich wybitnych reprezentantów /Pobiłoccy, Cejrowski, Karczykowski/, często jednak wręcz zapomnianych /np. Brock, Januszowa, Kwaśniewska-Nagórska/. Ta ostatnia-starogardzianka, uczennica konserwatorium paryskiego i lipskiego w klasie prof. Teichmüllera, wstawiona m.in. koncertem na dworze rumuńskim - niesłusznie dziś zapomniana, jest przykładem zaniedbań popularyzatorskich oraz dowodzi pilnej potrzeby ukazania pełnego oblicza zjawiska, określanego jako "Kociewie w muzyce".

Regin opiewany w utworach muzycznych - to bowiem jedna, zaś aktywność muzyczna twórców i wykonawców kociewskich, to druga strona zagadnienia: obie jakże istotne. Chodzi zatem i o to, by ukazać nie tylko obecność Kociewia w muzyce polskiej, ale także wykazać udział Kociewiaków w jej rozwoju.

Widać zatem, że następnym sesjom muzykologicznym nie zabraknie tematów ...

Ryszard Szwoch - Starogard Gdański

+

Współczesne utwory muzyczne powstałe z inspiracji regionem Kociewia / w latach 1981-1984/.

Kazimierz GUZOWSKI	- Pamięci nieskończoność /na sopran i kwartet smyczkowy/
Słowa: Jerzy Stachurski.
Denedykt KONOWALSKI	- Pieśni przychodzących /na sopran i fortepian/
Słowa: Andrzej Grzyb, Roman Landowski, Jerzy Stachurski.
Kazimierz KOSZYKOWSKI	- Jarmark kociewski /suite na akordeon/.
Kazimierz Koszykowski	- Zbudzony wiatrak /tryptyk na chór dziecięcy a capella/
Słowa: Jerzy Stachurski.
Bernadetta MATUSZCZAK	- Pejzaże /na mezzosopran i fortepian/
Słowa: Roman Landowski
Krzysztof OLCZAK	- Intrada kociewska /na dęty zespół kameralny/.
Krzysztof OLCZAK	- Szpęgawsk in memoriam /na sopran i smyczki/
Słowa: Jerzy Stachurski.
Edward PAŁŁASZ	- Melodie z Kociewia / na fortepian
Edward PAŁŁASZ	- Melodia kociewska / na trójce skrzypiec/.
Grzegorz RUBIN /oprac./	- Suita kociewska /na chór żeński lub dziecięcy a capella/.
Józef ŚWIDER	- Pieśni na chór mieszany a capella
Słowa: Andrzej Grzyb, Jerzy Stachurski.
Adam ŚWIERZYŃSKI	- Kociewianka - polka kaprys /na fortepian/.
Adam ŚWIERZYŃSKI	- Taniec kociewski /na skrzypce i fortepian/.

Andrzej WAWRYKOW

Beata ŻMURKOW

PIOSENKI

Antoni SUTOWSKI

Grzegorz BIAŁCZYK

- Trzy pieśni kociewskie/ na sopran i fortepian/
Słowa: Jerzy Stachurski.
- Obrazki kociewskie /na dwa oboje/.
- A w polu, polu /sł. Wiesław Wasilewski/.
- Ziarnia kociewska /sł. Franciszek Rutkowski/.
- Kopsiś bulwy kele drogi /sł. Antoni Górski/.
- Powroty /sł. Wiesław Wasilewski/.

Projekt okładki programu: JAN MISIEK

Projekt znaczka prezentacji: JAN WALEN

* TCZEW '84 *

KOCIEWIE

W MUZYCE

